XII. évfolyam. Celldömölk, 1919. 10. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DIENSTBERG RÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dienstberg Rándor könyvnyomdája Celldömölkön.
Az összes szerkesztőségi a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Csalók . . . tolvajok.

Csalók, tolvajok nevével van tele a közvélemény, kiknek garázda tevékenységének területe a harci szintér, áldozatai édes, hős, imádott katonáink megfagyott lába, inséges zordon hidegtől didergő teste és előidézője az a kalandor szellem és erkölcsi nihilizmus, amelynek minden időben és minden eleiviszonyok között megjelennek szereplői és áldozatai a porondon.

A rendkivüli kemény apparátussal dolgozó nyomozás, amelynek menetét a rendkivüli idők büntető perrendtartása és a legszigorubb közvádlói minősités büntetőtörvényszakaszai irányitanak tüzes eréllyel és vitte főtárgyalásra a pénz mániakusainak perét és a megtorlás kérlelhetetlen szigora irja ki a magyar társadalomból ezeket a mételyes existenciákat.

Mindenki tudja, hogy a szállitási visszaélések háboru idején hármas bünczselekmény alkotó elemeit foglalják magukban; elsősorban az uzsoráért, amely a hadviselési kényszer folytán a szállitás tárgyát képező nélkülözhetetlen árut a kényszerhelyzet kihasználásával olyan feltételek mellett és minőségben bocsátja a vevő nagyhatalom rendelkezésére, amely ennek jelentékeny anyagi kárositására vezet és e mellett a minőség rosszasága folytán a rendkivül fontos hadi célok sikerét is hátrányosan befolyásolja. A másik bün közjogi jellegü állam elleni merénylet, állampolgári hűség gyalázatos megszegése, jogtalan anyagi haszon önző érdekéből feladása annak a honpolgári kötelességnek, mely mindenkitől megköveteli az állam válságos viszonyai között egész az élet feláldozásáig terjedő hozzájárulást a közérdekü célok előmozditásához. A harmadik bün abban a speciális visszaélésben, a kárositás elkövetésének módjában nyilatkozik meg, amely lehet a tettesre bizott értékek elidegenitése, megtartása, az állam végrehajtó közegeinek fondorlattal tévedésbe ejtése, megrendült erkölcsü közhivatalnokok megvesztegetése és sokféle ravasz kieszelés, amelyeknek romboló eredménye az, hogy a háborus szükséglet tetemesen drágábban és a szerződési megállapodásnál sokkal rosszabb módon nyer kielégitést. Hogy ezt a hármas bünt a háboru büntető joga véresen torolja meg, az iránt nyugodt lehet a közvélemény. Ebben a megnyugtató biztos tudatban tehát ne vergődjünk, tépelődjünk és foglalkozzunk sokat a háboru hiénáival; temessük el őket, mint a többi undoritó borzalmat, amit ez a rettenetes idő napról-napra támaszt és különösen tartsuk szem előtt, hogy ezek a visszaélések nem speciális jelenségek, hanem mindenütt előfordulnak, hol egy nagy arányu vállalkozás rengeteg gazdasági értékeket emel ki a készlet gyüjtőkamrájából. A milliárdos kiadások minden koronája és fillérje sehol sem folyik be pedáns teljességgel és reálitással az ő törvényes és megállapitott rendeltetési helyének pénztárába, hanem abból az aranyhullás varázsától elvakult kapzsi kezek mindenütt markolnak valamit a maguk számára és a pénz érték fogásának erkölcs, törvény és jogrend trassierozta pályája elé a bün mindig állit akadályokat, aknákat, amelyek némi kisiklások és zökkenésekre vezetnek.

A háboruban elkövetett szállitási bünök internacionális jelenségei a modern hadviselésnek, mikép a régi háboruk zsoldos csapatai és toborzott elemei között, mindig akadtak fekélyes erkölcsü hordák, akik kalandor vadsággal az ethikai parancsok felrugásával harácsoltak érvényesülést a háborus helyzetből, ép ugy csikarnak ki a modern háboru irtózatos büdgetjéből a pénz némely elvakult kalandorai a maguk részére jogosulatlan előnyöket.

Az igazságszolgáltatás egy szörnyü sokat mondó és hatásos mozdulattal söpri el ezeket a háborus életerőt szivó vampirokat a föld szinéről vagy teszi őket enyhébb esetben más módon ártalmatlanokká, de a közvéleménynek a jelen napokban nem kellene detailok után harsogni, meztelen tényállások minél részletesebb feltárása után sóvárogni, hanem átadni a bünt a porosztóknak és ismét azok felé a feladatok felé fordulni, amit a háborus helyzet általános teherviselési kötelezettsége az itthonmaradottakra hárit.

A posztó és bakánics csalások nem lokális bünök, az entente hadviselésében épen olyan, sőt fokozottabb mértékben és értékben merülnek fel, azok az élet jelenségei, amely a mai rendszeréből, gazdasági berendeséséből és erkölcsi szervezeteiből nem képes még kiirtani a bünt, hanem az mint démoni árnyék kétségbeejtő szivósággal leselkedik, csábit, suggerál mindazokon az utakon, amerre emberek járnak.

Felicián.

Levél a harctérről.

Levélet hozott a pósta,
De szomoru levelet,
Hogy a harcmezőn egy ifjú
Honáért elvérzett.

Tisztelt Nagyságos asszony!
— Igy kezdődik a levél —
Bánatosan tudósitom,
Kedves fia már nem él.

Mert hős Várady főhadnagy,
Az a bátor dalia,
Föláldozta ifju éltét,
Mint honának hű fia.

Éppen rohamra vezette
Vitéz honvédseregét,
Midőn ellenséges golyó
Ütötte át hős szivét.

Csata után eltemettük
Szomorufűz tövében,
Áldást esdve porairá
Hű bajtársak nevében.

Sirja fölött búsan lenget
Ezredünknek zászlója,
S a távoli ágyudörej
Volt — velünk — siratója.

Dicső emléke élni fog
Mindenkoron közöttünk,
Példájából honszerelmet
S bátorságot meritünk.

Önnek pedig, édesanyja,
Vigasztalja bús szivét,
Hogy a Hazának áldozta
Szeretett, hős gyermekét!

Csajbók Lidike.

Az uj időszámitás.

A legujabb rendelet szerint e hó 30-án éjjel 11 órakor mindenki igazitsa óráját éjfélre, vagyis 12 órára. Ezzel korántsem akarjuk az óratulajdonosoknak azt ajánlani, hogy virrasszanak éjjel 11 óráig, mert ezzel jó fegyvert adnánk a papucskormány alatt nyögő családapák kezébe, — sőt azt ajánljuk nekik, hogy továbbra is engedelmeskedjenek szigoru, de jótakaró hitestársuknak, de mindenesetre reggel, ha álmosszemüket felnyitják, az legyen első dolguk, hogy órájuk után nézzenek s ha az példának okáért $^1/_4$8-at mutat, azonnal igazitsák előre a mutatót $^1/_4$9-re. Figyelmeztetjük azokat az alpereseket, akik a birósági palotába május hó 1-ének d. e. 9 órájára vannak idézve, hogy régi számitás szerint ott pontban reggeli 8 órára annál is inkább megjelenjenek, mert ellenesetben el fognak makacsoltatni.

Azok az ifjak és hölgyek, akiknek a Félix-ligetben, vagy egyebütt d. u. 5 órakor rendez-vousra kell megjelenniök, már 4 órakor a helyszinén legyenek s figyelmeztetjük a feledékenyeket, hogy ily átmeneti időszámitásos, tehát válságos időben, bárhogy le — és el legyenek is egyébként foglalva, óvakodjanak a találkákat sürü egymásutáni terminusokra kitüzni. Most könnyen megtörténhetik például az az eset, hogy Amonda kisasszony rózsaszin levélben értesiti Kálmánkát, hogy a rügyfakasztó, sejtelmes május 1 ének reggeli 8 órájakor várja őt a hattyuk tavának kis hidjánál. Ugyanakkor küld egy levelet Bendeguznak is, hogy immár nem tud ellentállni a heves ostromnak és a rügyfakasztó stb. május 1-ének reggeli 9 órájakor várja őt ugyanott s szemérmes célzást tesz arra, hogy nincs kizárva, miszerint . . . →

S mi történik? Kálmánka tulboldogságában elfeledte a mutatót egy órával előbbre igazitani. Bendeguz ezt semmi esetre sem feledte volna el, mert praktikus ifju, de most történetesen még nem váltódott ki az órája, lévén a kiváltás napja minden hónap 2-ik, esetleg 3-ik napja. Bendeguz tehát ősi és megbizható toronyóránkra bizza magát s minthogy szélcsendes az idő, nyugodtan megvárja mig az elütötte a nyolcat, most a harangozótól azt az [illegible] nyerte, hogy az óra a szigoru rendelet dacára nem igazittatott előre, hanem az előreigazitást a legközelebbi északi szélre bizzák.

Mikor tehát az óra nyolcat üt, helyesen konstatálja, hogy most 9 óra van s ruganyos léptekkel, dobogó szivvel lohol a randevura.

Amonda kisasszony ott áll a kis hid közepén, fehér ruhában, pihegő kebellel. Ő egyáltalában nem hallott semmit az uj időbeosztásról, ő szentül meg van győződve arról, hogy 8 óra van. Csakugyan, ropog a kavics s pontosan megjelenik a 8 órára rendelt Kálmánka s bályos mosolylyal átnyujtja gyöngyvirág csokrát, mialatt csókot lehel Amonda finoman megmanikürözött kacsójára. S már betanult vallomásába kezd a lovag, mikor ismét ropog a kavics és megjelen Bendeguz, a pontos 9 órás ifju. Tabló! Először szenvedélyes szemrehányások, majd a tévedések kimagyarázása és a vége? Bendeguz előre igazitja Adolár óramutatóját s kölcsönösen biztositják Amondát, hogy hasonló kellemetlenségek többé nem fognak előfordulni. *Manlius.*

HIREK.

Buzaszentelés. Mult kedden Szt. Márk napján volt a szokásos buzaszentelési körmenet és szertartás. Tekintve azonban az esős időt és sáros utat, a templomban tartatott meg az egész szertartás.

Szemelyi hir. Tomasits Odó, bakonybéli Szt. Benedek-rendi plébános, ki »valamikor réges-régen« a czelldömölki kath. hiveknek hirdette az Ur igéjét és ki a czelldömölki társadalomnak igen kedves tagja volt, pénteken reggel városunkba érkezett a helybeli bencés székház és ismerői látogatására. Tomasits még aznap este elutazott Bakonybélbe, de megigérte legközelebb hosszabb ideig tartó látogatását.

Hősi halált halt kantortanitó. Németh Gyula kemenesmagasi r. k. kántortanitó az 1914. aug. havi mozgósitás alkalmával vonult be, azóta folyton a fronton a hadtápnál szolgalt. Nemrégiben meghült, a harctérről Kassára szállitották a helyőrségi kórházba, hol egy heti betegeskedés után meghalt. Felesége Kassáról Szentiványfára szállittatta és ott temették el Virágvasárnapján. Halálát özvegyén és kis fián kivül hitközsége, melynek igen szorgalmas tanitója volt, kartársai és számos jóbarát gyászolja. Pálffy Mihály kemenesmagasi ev. tanitó, kihez a megboldogultat nagyon jó viszony fűzte, a következő szép költeményben. bucsuzik el a meghalt kartárstól:

Gyula halálára

Iszonyu Halál!
Mikor lankad el
Pusztitó kezed? —
Mikor lesz elég?
Rémes uralmad
Vaj' hova vezet? —
Rendedet ismét szélesen vágtad!
Nem kimélsz apát, férjet, barátot!
Nem nézed, szivünk mint vérzik, sajog;
Csak ujabb csapásra emeled karod!
Szivünk megrendült, lecsorog könnyünk;
A [illegible]

Te jó barát!
Itt hagytál bennünk!
Rombadőlt, eltünt minden reményünk,
Hogy még látjuk egymást!
Hős voltál!
Szent hazánk ügyében
Milljók és milljók tömkelegében
Küzdve, szenvedve, hiven szolgáltál!
Nyugodj békében!
Bár messze tőlünk, idegen földben.
De emléked nálunk élni fog,
Amig szivünk dobog!

*

Te zord Halál! C-ak vágjad rendedet!
Pusztits, törölj, tartsd kedvtelésedet!
De bárhogy pusztit rettentő kezed,
Ám egy megmarad, — mig a sziv dobog —:
Az emlékezet!

Galicia.

PÁLFFY MIHÁLY.

Hadikölcsön jegyzés. A Kemenesaljai Takarékpénztár reszvénytársaság a IV. hadikölcsönre ismét 100.000 koronát jegyzett.

Hivatalvizsgálatok. Somogyi Aladár tb. főszolgabiro és Mersich Jenő járási számvevő a tegnapi napon a jánosházai és a jánosházvidéki községi-, illetőleg körjegyzőségek hivatalában hiválalvizsgálatot tartottak s mindent a legnagyobb rendben találtak.

Katona-temetés. Hosszabb ideje feküdt már a helybeli Vöröskereszt-kórházban Varga Ferenc Rábakecskéd községbeli illetőségü katona sebesülten, sulyos betegen. Hosszas szenvedéseitől pénteken délelőtt megváltotta a halál. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a közkórház halottaskamarájából. Sirjánál Eberhardt István kórházfeltügyelő káplár fogja elbucsuztatni. Az elhunytnak szülői nincsenek, két testvére a harctéren küzd, egy valamelyik hazai katonai kórházban fekszik sebesülten, egy nővére helyben van férjnél s van még egy kisebb testvére. A jó fiut testvérein kivül bajtársai és sok ismerőse gyászolja.

Beküldetett. A Kemenesalja Tekintetes Szerkesztőségének! Kegyeskedjék e néhány sornak becses lapjában szives helyet engedni: A m. kir. földmivelésügyi min. ur 120.997/915. XI. 2. sz. a. megbizott, hogy a Czelldömölk nagyközség területén lévő kerteknek és az azokban termesztett gyümölcsfák és gyümölcsnemek, valamint a bevetett zöldségterületek és zöldségnemek állapotáról időnkint jelentést tegyek. Mély tisztelettel kérem az érdekelteket, kegyeskedjenek a kertészetek javát célzó ezen intézkedéshez szükséges adatokat megjelenésemkor rendelkezésre bocsátani, illetőleg kegyes engedélyt adni, hogy magam szerezhessem meg a lehető hü adatokat. Mély tisztelettel *Bán* János s. k. plébános.

Pályázati hirdetmény. A magyar királyi államvasutak zagrebi üzletvezetősége pályázatot hirdet oly 14 életévet meghaladott, de 18 évet még el nem ért ifjaknak vasuti növendékké való felvételére, akik négy középiskolát, vagy ezzel egyenrangu szakiskolát sikerrel elvégeztek. A sajátkezűleg irt folyamodványokat folyó évi május hó 15 ig kell az üzletvezetőség cimére beküldeni. A folyamodványhoz csatolni kell születési és iskolai bizonyitványt, továbbá a nem vasuti alkalmazottak gyermekeinek illetőségi bizonyitványt és az atyának, vagy törvényes tisztviselőnek közjegyző, vagy hatóság által hitelesitett beleegyezését. A vasuti alkalmazottak gyermekeire vonatkozólag a hitelesitett okirati beleegyezés nem szükséges, hanem e helyett elegendő, ha az atya, vagy törvényes képviselő szolgálati főnöke előtt beleegyező kijelentést tesz és ezen kijelentést a szolgálati főnök a folyamodványra [illegible] hó 1-én Zagrebba tanfolyamra fognak behivatni, hol lakásról és élelmezésükről az üzletvezetőség gondoskodik, — a tanfolyam elvégzése után pedig megfelelő dijazás mellett életkoruknak megfelelő vasuti szolgálatra osztatnak be.

Első áldozás. Sok rom. kath. fiu és leánygyermek szivrepesve varja azt a napot, amelyen első izben járulhat az első szent áldozáshoz. Ez a nap husvét után következő első vasárnap, azaz az ugynevezett »fehérvasárnap« szokott lenni. Az idén azonban országszerte, a magyar püspöki kar intézkedése folytán, nem ma, hanem mához egy hétre fog ez megtörténni.

Fecskék Szent-György nap előtt. A néphagyomány szerint, ha a fecskék tavaszkor Szent György nap előtt térnek vissza hazánkba, ez jó esztendőt jelent. A nép hite szerint tehát az idei gazdasági esztendő jó lesz. A mult hetekben a hideg napokat megelőzőleg már városunk fölött szállongtak a nagy utról visszatért fecskék. Ezek a szállascsinálók voltak, amelyek hangos csicsergéssel jelezték, hogy megérkeztek s pár nap mulva a nagy csapat is itt lesz. Miután megállapitható volt, hogy a fecskék Szent György nap előtt megérkeztek, tehát a nép jó esztendőt remél. Vajha a remény valóra válnék.

A párisi divatlapokat ma is Németországban nyomatják. A párisi »Journal« eláruija, hogy a »Jolis Modes Paris« és a »Facon Parisien« cimü ismert párisi divatlapokat még ma is Németországban nyomatják. A francia divatlapok utolsó oldalán, ahol a nyomda neve van jelezve, egy hágai nyomda van feltüntetve, a valóság azonban az, hogy a tizenkét szinre nyomó nyomdagépek, amelyek tulajdonképpen párisi ember találmányai, hágai nyomdában nincsenek, hanem csak Berlinben vannak üzemben.

A piros tojás. Beállít husvét előtt egy falusi atyafi Rőh Pál üzletébe és tojásfestő kék és zöld festéket kér.

— Hát nem tudja, kérdezi tőle a segéd, hogy miniszteri rendelettel van eltiltva a piros tojás?

— Ippen azért kirek kék meg zöld festéket, feleli ravasz vigyorgással az atyafi.

Jégkár biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett felvesz, **osztálysorsjegyeket** elad: Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Czelldömölkön.

A liszt helyes eltartása. Már béke idején is fontos feladat a liszt helyes eltartása, nehogy érzékenyen megkárosodjunk; annál fontosabb, hogy most a világháboru folyamán helytelen elraktározás következtében lisztünk meg ne romoljék. A liszt általában kétféleképpen romolhatik meg: 1. kellő szellős hely hiján és nyirkos helyen tartva a liszt megdohosodhatik, megpenészesedhetik, csomóssá válva süthetőségét teljesen elveszheti; 2. különféle rovarok és lárváik üthetnek benne tanyát, amelyek a lisztet undortkeltővé, sőt élvezhetetlenné, az egészségre ártalmassá tehetik. Leggyakoribb rovarkártevők a lisztben a lisztbogarak és a lisztmoly lárvái; legveszedelmesebbek a lisztatkák, melyektől a lisztnek kellemetlen, émelyítően édes szaga támad. Leghelyesebb a lisztet világos, szellős, nem túlságosan meleg helyiségben tartani. Igen fontos az is, hogy ez az éléskamra vagy más helyiség tiszta legyen s feltűnő illatu anyagokat ne tartalmazzon, mert a liszt elég könnyen fölveszi és megtartja az ilyen illatokat. Ha a lisztet zsákokban tartjuk, leghelyesebb alája zsámolyt, ládát vagy hasábfákra fektetett deszkát tenni, nehogy a zsák közvetetlenül a földön álljon, s alulról is szellőzhessék. Közvetetlenül a falhoz sem tanácsos támasztani a zsákot, mert a hideg falon esetleg összesürüsödő párák nyirkossá tehetik a lisztet, ami pedig bevezetője a liszt meg romlásának. Ha a lisztet megvettük, legalkalmasabb azonnal átszitálni, amivel kettős célt szolgálunk: ha a liszt esetleg még nem volt eléggé száraz, a levegővel bőségesen érintkezve könnyebben szárad; ha pedig rovarok lárvái, vagy kifejlett példányai voltak a zsákban, azokat is kiszedhetjük. Ezt az átszitálást rövidebb-hosszabbi időközökben megismételni (6—7 hetenkint) nagyon tanácsos. (Természettudományi Közlöny.)

A hadikölcsönök 1916. május hó 1-én esedékes szelvényeit díjtalanul beváltja a Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaság Czelldömölkön.

Abban a titáni (óriás, szinte egetostromló) *küzdelemben*, amely hetek óta folyik Verdun körül, a németek a világháboru eddigi folyamán alkalmazott harcászattól elütő, uj harcmódot alkalmaznak. Nem kiséreltek meg az ellenség harcvonalának tíz kilométerekre menő szélességben való áttörését, ahogy azt Gorlicénél és Prasznitz-nál tették: nem intéztek általános rohamot Verdun ellen, hanem türelmesen puhítgatják hatalmas tüzérségükkel az ellenség kiváltan megerősditett vonalait s amint a tüzérségi előkészités egyik vagy másik helyen kellő eredményt ért el s az ellenséges állás a rohamra megérett, hol itt, hol ott törnek előre a német rohamoszlopok. Ezek a verduni csata nagy arányaihoz képest apró előretörések eddig kivétel nélkül biztos sikerrel jártak. Minden ujabb roham ujabbi 1—2 kilométer széles francia állás elfoglalását jelentette. Az elmult héten is ide-oda ugrált a küzdelem. A Maas nyugati partján a Hancourt—Béthincourt közti terület és Malancourt helység, a keleti oldalon pedig Vaux falu és a csatlakozó francia védőművek, meg Douaumont erőd környéke és a Gaffette erdő jelölik az elért jelentős német sikerek helyeit. (K.-H.)

Kárpáti nap a polg. fiuiskolában. A polg. fiuiskola a karpáti elpusztult falvak hajléktalanjaiért május 1-én délelőtt 10 órakor iskolai ünnepélyt tart, melyre a hatóságokat és az érdeklődő közönséget az iskola igazgatósága meghivja. Ez alkalommal a Kárpátoknak hazánk védelmében elpusztult falvai javára gyüjtés rendeztetik.

Hirtelen halál. Rechnitzer Eszter 55 éves jánosházai lakos Bogátra ment, hogy rokonát: Beszinger Sándort meglátogassa. Ott hirtelen rosszul lett és meghalt. Szivszélhüdés következtében történt halála megállapittatván, holttestét Jánosházára szállitották és ott temették el.

Mikor lesz vége a háborunak? Egy társaságban a legaktuálisabb kérdésről volt szó, hogy mikor lesz vége a háborunak. Alaposan megvitatták a dolgot és mindegyik kimutatta taktikai és stratégiai tudományát, hogy ezzel támogassa véleményét. Végre megszólalt az egyik, aki eddig nem vett részt a vitában.

— Egyiktek sem tudja, mikor lesz vége a háborunak, ez csak találgatás, de én positive tudom.

Általános érdeklődés. Hát mikor?

— Majd ha Nyárádon Kohn Miksa kinyitja az üzletét.

— De mi köze ehhez a nyárádi Khónnak?

— Mert ki van irva Nyárádon Kohn Miksa bezárt boltajtójára, hogy »a háboru után kinyittatik«.

A Kemenesaljai Közg. Hitelbank, mint a Haditermény r.-t. megbizottja, zöldhitel nyujtásával foglalkozik. Az ezen intézetnél jegyzett hadikölcsön kötvények megérkeztek és azok a hivatalos órák alatt átvehetők.

A legkisebb semleges. A világháboruval kapcsolatos diplomáciai mozzanatok során volt már szó Monakóról és San Marinóról is, mert hiszen nincsen olyan apró pontocskája a föld kerekségének, megmozdulása, vagy nyugtonmaradása hatástalan volna a mai események érzékeny serpenyőjében, csupán egyetlen állama van Európának, melyről nem hallottunk és nem olvastunk semmit: Lichtenstein hercegség. Ez a liliputi államocska úgy megbujt a nagy események árnyékában, mint vihar idején a mezei féreg a levél alatt s bár történhetik, hogy a vihar, mely a világ oszlopait rázza, hatalmas trónokat dönt romba, országokat mos le a térképről. Lichtenstein bizonyára meg fog maradni s veszteség nélkül kerül ki a háboruból. Igaz, hogy sok veszteniválója nincs is. Lakosainak a száma tizezer és igy ha még oly háborus lelkesedés fogná is el, alig állithatna ki többet egy hadiszázlóaljnál. De a lelkesedés, a hősi tettekre való vágyakozás nem is emészti valami nagyon a hercegséget, mely mindjárt a háboru elején sietett bejelenteni a maga legszigorubb semlegességét. Tulnagy jelentősége, persze nincsen Lichtenstein állásfoglalásának, de azért hideg semlegessége, illetve ennek gyors proklamálása mégis meglepő, ha tekintetbe veszszük, hogy 1866 ig belefartozott a német államok szövetségébe és hogy önállósága ellenére is sok tekintetben osztrák befolyás alatt van. A lichtensteini semlegességnek mégis megvan a magyarázata abban, hogy a hercegség lakói 1866 óta minden katonai szolgáltatas alól mentesek s igy a hadviselés minden eszköze hiányzik a hercegségben. Ám a háboru hatását a többi semleges országgal együtt megérzi Lichtenstein is, mert az élelem ott is megdrágult és megfogyatkozott.

A semlegesek. Vitatkozik két semleges és ugratja egymást.

Az entente-barát igy akarja boszantani a mi barátunkat. »Németországban, Magyarországban, Ausztriában már hetenként két hustalan nap van«.

»Az semmi, — vág vissza a mi barátunk a Zeppelinekre célozva, — Londonban hetenkét hét álmatlan éjszaka van!«

Felvétel tanitóképzőbe. Akik az esztergomi érseki róm. kath. tanitóképző »első« évfolyamára felvétetni kivánnak, az igazgatósághoz cimzett kérvényeikkel folyó évi »junius 30-ig irásban jelentkezzenek.« Felvehetők oly ifjak, akik a 14. évet már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek, ha — a tanitói hivatáshoz szükséges erőteljes, ép testet, normális szellemi képességet, jó zenei hallást (egy adott magasságu hangot tisztán és könnyen visszaadni tudnak) orvosi bizonyitványnyal igazolnak; ha a latin gépies olvasásban gyakorlottak; ha a gimnázium, reál vagy a polgári iskola negyedik osztályának sikeres elvégzését nyilvános iskolai bizonyitvánnyal —; korukat és vallásukat keresztlevéllel igazolják. Felvehető 30, legföllebb 40 növendék. Az intézettel kapcsolatos tápintézetnél (ingyen ebéd és vacsora) a jövő tanévre 10 hely üresedik meg, melyekért ugyancsak »junius 30 ig«, külön kérvényben kell folyamodni. E kérvény a biboros hercegprimás ur Ő Főmagasságához cimezve, szintén az intézet igazgatóságánál nyujtandó be. Melléklendő a szülők vagyoni állapotát, a családtagok számát, valamint a családfő polgári állását feltüntető hiteles bizonyitvány. — »Tanitók gyermekei előnyben részesülnek.« Mind a felvételről, mind a tápi adományozásról a kérvényezőket az igazgatóság julius 31-ig értesiti. A felvétel csak akkor válik véglegessé, ha a felvettek az intézet igazgatói irodájában a szülő vagy annak helyettese kiséretében szeptember elsején meg jelennek és a megtartott orvosi vizsgálat alkalmasoknak találja őket. A szeptemberi beiratások alkalmával első éveseket csak abban az esetben vesznek fel, ha a junius hó 30-ig jelentkezők a létszámot be nem töltötték.

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vörös-kereszt-kórház és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 10 l. tej, özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 10 üveg bor, Berzsenyi Dezső 10 K, Klein Vilmosné 5 üveg paradicsom, spenot, egy zacskó bab, Bárdossy Zoltánné gyüjtése Alsómesteri községben 444 drb. tojás. Sebestyén Izidor pápóczi jegyző gyüjtése Pápocz, Kenyeri, Szentmiklósfa és Rábakecskéd községekben 738 drb. tojás.

Eltünt katonák nyomozása. A cs. és kir. közös hadügyminisztérium, a magy. kir. honvédelmi minisztérium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti »Tudósító Iroda« mult év december óta »*Katonanyomozó-jegyzék*« cimmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltünt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozditására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbizottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harctérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a »Katonanyomozó-Jegyzék« szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váczi-utca 38. I. emelet.)

A lengyelországi csomagforgalomról. A posta- és táviróvezérigazgató közli, hogy a csapataink által megszállt oroszlengyel területekkel forgalomban a csomagokhoz nem a belföldi, hanem a nemzetközi szállitólevelek használandók és e forgalomban is minden csomaghoz külön szállitólevelet kell csatolni. Továbbá ezen a területen Checiniy helységben felállitott II. osztályu hadtáppostahivatal a magánposta forgalomban is részt vesz. E hivatallal postai küldemények ugyanazon feltételek mellett válthatók, mint a többi második osztályu hadtáppostahivatallal.

Használjunk hadi-segély bélyeget!

Rohoncról irják az I. M.-nak Budapestre, hogy Rohoncon az izraeliták összekülönböztek. A hitközség választmányának tagjai lemondtak, megüresedett az elnöki szék. Zajosak az évi közgyülések a jó hitsorsosokkal, sok az adó, drága az iskola. Szekálják az elnököt, szidják a pénztárost, a végén persze fizetnek. Nem akadt egy vakmerő, aki vállalta volna az elnöki széket, olyan t. i., aki mindent elnyög. Elindult hát a díszes közönség, először a jó Schwarz Józsefhez, aki buzakereskedő, de a bőrt is megveszi. Hiába, minden szép szóért sem vállalja el. Ő fizet adót, de többé nem »kölcsönt«. — Mennek a kedves Mándoki urhoz. A szónok mond: . . . válságban vagyunk, belső harc előtt állunk, vedd kemény kezedbe a gyeplőt! De a község okos Sámnelja sem vállalta az elnöggséget, mert megállapitotta, hogy Goldstein az adókivetés után a keresztény szövetkezetben vásárolta a keserüvizet, Groz, a pék meg a vonra égeti az ő szombati kalácsát . . . Tanakodtak a küldöttség tagjai . . . »Éljen dr. Sebők Aladár« — szólt lázas hangon Mózsi gabe, — az egyházközség kurátora, akinek hőmentő »eszét« helyeselvén, mentek a dr.-hoz. Sebők dr. ur nem vállalja, mert ő ellensége a felekezeti iskolának s ha még elnökké is lenne: szent, hogy a 24 zsidó pacienséből alig maradna három. A küldöttség letörten távozott. Másnap bizalmas értekezlet volt. És mennek az öreg tanitóhoz, aki már ősz hajjal nyugalomba vonult. »Tanitottál bennünket, generáció nőtt föl szemeid előtt, szárnyaid alatt . . .« Az öreg Heitler Joachim szólta: Én vasideg voltam, foszlány lett belőlem, hagyjatok már legalább most békén! — Nem, nem, tevedsz [illegible] a dolog rendelve. Elnökünk vagy, Izrael istene éltessen! — És az öreg megható hangon mondá: Ha ugy, ám legyen! — És mentek a közgyülés termébe, persze az öreg citrom is.

A hernyófészkek szedésének, megsemmisitésének most van az ideje. A fákon található hernyófészkeket, később jelentkező hernyókat, yértetüt, esetleg cserebogarakat a gyerekek igen könnyen megsemmisithetik. Nem kell ehhez egyéb, mint hogy a tanitók, a szülők, szóval azok, akiknek ez modjában áll, ösztönözzék és biztassák, ha kell, kényszeritsék a gyerekeket, hogy ők is segitő társak legyenek a munkában, a küzdelemben. A községi elöljárók gondoskodjanak az utszéli fák ápolásáról, valamint a községi faiskolák kellő megmüveltetéséről és a nagyobb tanulóknak faiskolai rendes oktatásáról. (G. E.)

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Gőzfürdő Pápán

urak részére

reggel 6 órától

pénteken, szombaton és vasárnap,

hölgyek részére

hétfőn

egész nap nyitva.

Kádfürdő a hét minden napján használható.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank

Részvénytársaság Czelldömölk.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.
Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi főügynöksége.

Betéteket elfogadunk: betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra.
Váltókat leszámitolunk előnyös kamatláb mellett.
Értékpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyósitunk.
Pénzbeszedéseket és kifizetéseket eszközlünk.
Beváltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek biztositását árfolyam-veszteség ellen elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megőrzés végett átveszünk mindennemű értékeket.
Óvadék-célokra értékpapirokat biztositék mellett [illegible]
Elfogadunk: tűz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt. társaság részére.
Gazdasági cikkek beszerzését jutányosan eszközöljük.
A Banküzlet körébe tartozó mindennemű megbizást elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »**Önsegélyző Hitel-Szövetkezet**« kényelmes heti visszafizetésre jutányos kölcsönöket nyujt.

Köszönetnyilvánitás.

Forró köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen jó nővérünk, sógornőnk és nagynénink

Csapli Irén

kemenesmagasi községi óvónő temetésén megjelentek, a ravatalra koszorut helyeztek, avagy bármi módon nagy fájdalmunkat enyhiteni kegyeskedtek.

Fogadják hálánkat a kemenesmagasi evang. egyház elöljárói is a temetésen oly nagy számban való megjelenésükért.

Czelldömölk, 1916. ápr. 27.

Várallyay Pál és családja.

XXXII-ik magyar királyi

jótékonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony célokra fog forditatni. Ezen sorsjáteknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475.000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyer.	—	—	30.000 K	készp.	20 nyer. à 200 K	4.000 K	készp.
1 „	—	—	20.000	„	40 „ „ 150 K	6.000 „	„
1 „	—	—	10.000	„	100 „ „ 100 „	10.000 „	„
1 „	—	—	5.000	„	200 „ „ 50 „	10.000 „	„
5 nyer. a 1000 K			5.000	„	2500 „ „ 20 „	50.000 „	„
5 „ „ 500 „			2 500	„	12000 „ „ 10 „	120.000 „	„
10 „ „ 250 „			2.500	„	14885 nyer. összesen	475.000 K	készp.

Húzás visszavonhatatlanul 1916. évi junius hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkivül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytőzsdébe i és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A Kemenesaljai Takarékpénztár R. T.

mint a IV. hadikölcsön hivatalos aláirási helye **jegyzéseket elfogad** az eredeti feltételek mellett.

Felvilágositásokkal — vidékieknek levélben is — készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyeróre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.